

Enheten för handel och tekniska regler

YTTRANDE

2016-03-23 Dnr 4.1.1-2015/02318-3

Miljö- och energidepartementet

Energimyndighetens förslag till strategi för forskning och innovation på energiområdet

(Ert dnr M2015/04264/Ee)

Kommerskollegiums roll

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt. Kollegiet har också i sin instruktion att verka för integrering av miljömålen.

Kollegiet har granskat Energimyndighetens strategi för forskning och innovation på energiområdet 2017-2020 utifrån dessa aspekter.

Övergripande synpunkter

Kommerskollegium välkomnar att en strategi för forskning och innovationer på energiområdet utvecklas. Det är ett viktigt led i att uppfylla de internationella åtagandena på klimatområdet och EU:s klimatpolitiska mål.

Kollegiet vill understryka vikten av att så långt möjligt främja samarbete inom EU och internationellt på forsknings- och innovationsområdet, både för att undvika dubbelarbete och för att få goda förutsättningar för handel på den inre marknaden och med resten av världen. Detta är viktigt inte minst för de många företag inom energiområdet som inte har Sverige som första eller största marknad.

Kollegiet delar Energimyndighetens bedömning att stärkta internationella insatser krävs för forskning och innovationsverksamheten. Man nämner också möjligheterna för svenska miljöteknikföretag att expandera sin verksamhet genom export av gröna innovationer.

Kollegiet vill här lyfta fram hur handelspolitiken kan bidra till att öka tillgången till förnybar energi. Genom att ta bort tullar och andra handelshinder för förnybar energi kan ny teknologi stimuleras och få spridning till större delar av världen. För svensk del finns möjligheter både till ökad export av miljöteknik och till ökad import av förnybara bränslen. Förhandlingar om ett internationellt avtal om liberalisering av miljövaror, där förnybar energi ingår, pågår för närvarande (Environmental Goods Agreement, EGA).¹

Kommentar angående statsstöd

Kollegiet anser att skrivningen i stycket 5.2.3 på sid 47 i Energimyndighetens rapport om stöd till exportrelaterad verksamhet är något oklar och behöver kompletteras med en notering om att ”stöd i form av exportsubventioner kan vara förbjudna enligt WTO:s SCM-avtal (Agreement on Subsidies and Countervailing Measures) och skapa snedvridningar på en konkurrensutsatt marknad”. Kommerskollegium delar inte Energimyndighetens åsikt att ”stöd till exportrelaterad verksamhet bör ses över”. Offentligt stöd för export till fördel för privata aktörer skulle med stor sannolikhet påverka handeln mellan länderna och konkurrensen, vilket är förbjudet enligt artikel 107 i artikel 107 i Fördraget om EU:s funktionssätt (FEUF).

Inledningsvis på sid. 47 sägs att ett proaktivt arbete behövs så att forskningsförordningen och gruppundantagsförordningen i ännu högre grad överensstämmer med företagens behov. Kollegiet vill framhålla att statsstödsreglerna finns för att se till att offentliga medel används på rätt sätt för åtgärder som kan åstadkomma en konkret förbättring som marknaden inte klarar på egen hand, till exempel genom att åtgärda ett marknadsmisslyckande eller lösa ett rättvise- eller sammanhållningsproblem. Reglernas existensberättigande är inte att anpassa sig till företagens behov.

Kollegiet anser att det är oklart om det planeras att finansieringen av forskning och innovation på energiområdet skall ske enligt reglerna i

---

¹ Se vidare www.trade.ec.europa.eu/doclib/press

gruppundantagsförordningen eller om det är frågan om utformning av särskilda stödordningar som behöver anmälas till kommissionen. Kommerskollegium förutsätter att finansieringen av forskning och innovation på energiområdet kommer att följa riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd och energi och rambestämmelserna om forskning och innovation.

Kommerskollegium delar inte heller Energimyndighetens uppfattning att statsstödsreglerna (vad gäller medfinansiering) bör ses över eftersom de kan medföra hinder för centrala offentliga aktörers medverkan. Eftersom statsstödsreglernas *raison d'être* är att kontrollera hur staterna använder skattemedel på ett selektivt sätt, till fördel för vissa privata aktörer, kan all finansiering, direkt eller indirekt, leda till snedvridning av handel och konkurrens.

Kommerskollegium påminner om att för varje forsknings- och innovationsprojekt på energiområdet bör stödåtgärdens lämplighet och proportionalitet (begränsning av stödet till ett minimum) analyseras för att undvika otillbörliga negativa effekter på konkurrens och handel mellan medlemsstater.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström, i närvaro av utredaren Marianne Jönsson. I den slutliga handläggningen har även deltagit utredarna Isabelle Ahlström och Maria Walfridson.

Oscar Wåglund Söderström

Marianne Jönsson